

VI.2 Podsumowanie danych o bezpieczeństwie stosowania produktu leczniczego Metformin SR Actavis przeznaczone do publicznej wiadomości

VI.2.1 Omówienie rozpowszechnienia choroby

Cukrzyca typu 2

Na całym świecie zwiększa się liczba przypadków cukrzycy. Międzynarodowa Federacja Diabetologiczna (ang. International Diabetes Federation) prognozuje, że liczba osób żyjących z cukrzycą wzrośnie z 366 milionów w 2011 roku do 552 milionów w roku 2030. Rozpowszechnienie cukrzycy typu 2, różni się znacznie u różnych grup rasowych i etnicznych. Ryzyko retinopatii (choroby siatkówki) i choroby nerek wydaje się być większe u osób rasy czarnej, rdzennych Amerykanów i Latynosów.

Cukrzyca typu 2 występuje najczęściej u osób dorosłych w wieku 40 lat lub starszych, a częstość występowania choroby wzrasta z wiekiem. W rzeczywistości, jednym z powodów, dla których cukrzyca typu 2 staje się coraz bardziej powszechna, jest starzenie się społeczeństwa. Praktycznie wszystkie przypadki cukrzycy u osób starszych dotyczą cukrzycy typu 2.

Nie mniej jednak, dodatkowo, częstość występowania cukrzycy typu 2 rośnie szybciej u młodzieży i młodych dorosłych w porównaniu z innymi grupami wiekowymi. Choroba jest rozpoznawana coraz częściej u osób młodszych, szczególnie w wysoce podatnych na chorobę grupach rasowych i etnicznych oraz u osób otyłych. W niektórych rejonach u dzieci i nastolatków przed okresem pokwitania diagnozuje się więcej przypadków cukrzycy typu 2 niż typu 1.

Ważnym, podlegającym modyfikacji czynnikiem ryzyka cukrzycy typu 2 jest siedzący tryb życia. Dane obserwacyjne oraz dane z badań klinicznych wskazują, że zaledwie 30 minut aktywności fizycznej o umiarkowanej intensywności dziennie może zmniejszyć częstość występowania cukrzycy typu 2.

VI.2.2 Podsumowanie korzyści wynikających z leczenia

Cukrzyca typu 2

W celu określenia skuteczności metforminy (w dawkach od 500 mg do 2 500 mg na dobę), przeprowadzono badanie z udziałem 451 pacjentów z wysokim stężeniem cukru we krwi (na czczo). Wykazano, że w celu obniżenia stężenia cukru we krwi, korzyści obserwuje się już przy zastosowaniu najniższej dawki (500 mg); nie mniej jednak metformina była najbardziej skuteczna przy zastosowaniu wyższych zalecanych dawek dobowych, a także dobrze tolerowana przez organizm we wszystkich dawkach. Działania niepożądane wystąpiły u 28% pacjentów przyjmujących metforminę i były to głównie zaburzenia układu pokarmowego, takie jak biegunka.

Metformina wydaje się być przydatną opcją terapeutyczną dla lekarzy, którzy chcą stosować leczenie doustne w celu kontrolowania stężenia glukozy we krwi.

VI.2.3 Brakujące dane odnoszące się do korzyści wynikających z leczenia

Na podstawie obecnie dostępnych danych, nie zostały zidentyfikowane braki w wiedzy na temat skuteczności leku w populacji docelowej, które uzasadniałyby prowadzenie dalszych badań skuteczności po wydaniu pozwolenia na dopuszczenie do obrotu. Co więcej brak jest dowodów sugerujących, że wyniki leczenia byłyby różne w różnych podgrupach populacji docelowej, dla każdego ze wskazań, biorąc pod uwagę czynniki ryzyka takie jak: wiek, płeć, rasa lub upośledzenie funkcji narządów.

VI.2.4 Podsumowanie zagadnień dotyczących kwestii bezpieczeństwa

Ważne zidentyfikowane ryzyka

Ryzyko	Obecny stan wiedzy	Możliwość zapobiegania
Kwasica mleczanowa (wysokie stężenia kwasu mlekowego we krwi)	Kwasica mleczanowa jest rzadko występującym, ale ciężkim (z wysoką śmiertelnością w razie braku natychmiastowego leczenia) powikłaniem, które może powstać w wyniku kumulacji metforminy w organizmie. Zgłoszone przypadki kwasicy mleczanowej u chorych leczonych metforminą występowały przede wszystkim u pacjentów z cukrzycą i znaczną niewydolnością nerek oraz u pacjentów z innymi związanymi czynnikami ryzyka.	Wszyscy pacjenci leczeni metforminą powinni porozmawiać z lekarzem, jeśli występują u nich skurcze mięśni z towarzyszącymi zaburzeniami układu pokarmowego, takimi jak: ból brzucha i ciężka astenia (osłabienie/utrata siły), ponieważ objawy te są charakterystyczne dla kwasicy mleczanowej.
Niewydolność wątroby	Stosowanie metforminy przez pacjentów z niewydolnością wątroby nie jest wskazane.	Pacjenci z niewydolnością wątroby powinni unikać stosowania metforminy.
Stosowanie metforminy przed planowanym zabiegiem chirurgicznym	Zaleca się odstawienie metforminy na 48 godzin przed planowanym zabiegiem chirurgicznym przeprowadzonym w znieczuleniu ogólnym, podpajęczynówkowym lub zewnątrzoponowym. Podawanie leku można wznowić nie wcześniej niż 48 godzin po zabiegu lub wznowieniu żywienia doustnego i tylko po stwierdzeniu, że czynność nerek jest prawidłowa.	Pacjenci powinni skonsultować się z lekarzem i przerwać stosowanie metforminy przed zabiegiem chirurgicznym.
Hipoglikemia (niskie stężenie cukru we krwi) w następstwie jednoczesnego stosowania innych leków przeciwcukrzycowych	Aby uniknąć hipoglikemii, należy zachować ostrożność w przypadku stosowania metforminy w skojarzeniu z insuliną lub innymi doustnymi lekami przeciwcukrzycowymi (np. pochodne sulfonylomocznika lub meglitynydy).	Podczas jednoczesnego stosowania metforminy z insuliną lub innymi doustnymi lekami przeciwcukrzycowymi, pacjent powinien zawsze przyjmować odpowiednią, wskazaną przez lekarza dawkę leku. Konieczne jest częste monitorowanie stężenia glukozy we krwi.

Hipoglikemia (niskie stężenie cukru we krwi) w następstwie jednoczesnego stosowania leków o wewnętrznej aktywności sympatykomimetycznej (wpływające na współczulny układ nerwowy, który jest zaangażowany w wywoływanie stresu/odpowiedzi obronnych), włączając glikokortykosteroidy i sympatykomimetyki	Produkty lecznicze o wewnętrznej aktywności hiperglikemicznej (np. glikokortykosteroidy (podawane ogólnie i miejscowo) i sympatykomimetyki) muszą być stosowane z ostrożnością z powodu ich odwrotnego działania podczas przyjmowania metforminy.	Pacjenci powinni przedyskutować z lekarzem, jeśli potrzebują stosować produkty lecznicze o wewnętrznej aktywności hiperglikemicznej.
Stosowanie u pacjentów z zaburzeniami czynności nerek	Pogorszenie czynności nerek u pacjentów w podeszłym wieku występuje często i bezobjawowo. U pacjentów w podeszłym wieku dawkowanie metforminy powinno być dostosowane z uwagi na możliwe pogorszenie czynności nerek. Stosowanie metforminy u pacjentów z niewydolnością nerek lub zaburzeniami czynności nerek (klirens kreatyniny <60 ml/min) nie jest wskazane.	Konieczna jest regularna ocena czynności nerek. Klirens kreatyniny (ilość kreatyniny w moczu w stosunku do krwi) powinien być oznaczony przed rozpoczęciem leczenia a następnie regularnie podczas leczenia.
Stosowanie środków kontrastowych zawierających jod	Donaczyniowe podanie środków kontrastowych zawierających jod może być przyczyną niewydolności nerek i powodować kumulację metforminy, a w konsekwencji sprzyjać kumulacji kwasu mlekowego we krwi.	Metforminy chlorowodorek należy koniecznie odstawić przed badaniem lub na czas badania, a leczenie można wznowić nie wcześniej niż po 48 godzinach od badania i tylko po dokonaniu oceny czynności nerek i stwierdzeniu, że jest ona prawidłowa.

Ważne potencjalne ryzyka

Ryzyko	Obecny stan wiedzy (włączając powód, dla którego rozważa się potencjalne ryzyko)
Nie dotyczy	Nie dotyczy

Ważne brakujące informacje

Ryzyko	Obecny stan wiedzy
Stosowanie u dzieci	Metforminy w postaci tabletek o przedłużonym działaniu nie należy stosować u dzieci z powodu braku dostępnych danych.

VI.2.5 Podsumowanie dodatkowych aktywności minimalizujących ryzyko w odniesieniu do określonych zagrożeń

Wszystkie produkty lecznicze posiadają charakterystyki produktów leczniczych (ChPL), które dostarczają lekarzom, farmaceutom i fachowym pracownikom opieki zdrowotnej szczegółów, w jaki sposób stosować produkt leczniczy, informują o zagrożeniach i zaleceniach dotyczących ich minimalizacji. Skrócona wersja tego dokumentu, napisana potocznym językiem, dostarczana jest w formie ulotki dla pacjenta. Działania przedstawione w tych dokumentach są znane jako rutynowe środki minimalizacji ryzyka.

Ten produkt leczniczy nie ma dodatkowych działań dotyczących minimalizacji ryzyka.

VI.2.6 Zakładany plan nadzoru nad bezpieczeństwem produktu leczniczego po uzyskaniu pozwolenia na dopuszczenie do obrotu

Brak trwających i planowanych do przeprowadzenia porejestacyjnych badań bezpieczeństwa i skuteczności dla metforminy chlorowodoru.

VI. 2.7 Podsumowanie zmian wprowadzonych do planu zarządzania ryzykiem w porządku chronologicznym

Główne zmiany do planu zarządzania ryzykiem

Wersja	Data	Zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa	Komentarz
002 (Arrow)	18-06-2013	<p><i>Ważne zidentyfikowane ryzyka:</i> Kwasica mleczanowa Jednoczesne stosowanie środków kontrastujących zawierających jod Stosowanie u pacjentów z zaburzeniami czynności nerek.</p> <p><i>Ważne potencjalne ryzyka:</i> Jednoczesne stosowanie insuliny i innych doustnych leków przeciwcukrzycowych prowadzi do hipoglikemii. Nieprawidłowości w badaniach czynności wątroby lub zapalenie wątroby.</p> <p><i>Brakujące informacje:</i> Stosowanie u dzieci.</p>	Wersja początkowa
2.0		<p><i>Ważne zidentyfikowane ryzyka:</i> Kwasica mleczanowa Niewydolność wątroby Stosowanie metforminy przed planowanym zabiegiem chirurgicznym Hipoglikemia w następstwie jednoczesnego stosowania innych leków przeciwcukrzycowych Hipoglikemia w następstwie</p>	Zostały włączone nowe ważne ryzyka dotyczące bezpieczeństwa.

Wersja	Data	Zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa	Komentarz
		<p>jednoczesnego stosowania leków o wewnętrznej aktywności sympatykomimetycznej, w tym glikokortykosteroidów i sympatykomimetyków</p> <p>Stosowanie u pacjentów z zaburzeniami czynności nerek</p> <p>Jednoczesne stosowanie środków kontrastujących zawierających jod.</p> <p><i>Ważne potencjalne ryzyka:</i> Nie dotyczy.</p> <p><i>Ważne brakujące informacje:</i> Stosowanie u dzieci.</p>	